

Nouran Breem

Mijn mooiste gezicht van deze week spreek ik midden in de buurt waar zij werkt. Terwijl we plaatsnemen, begint ze te vertellen. 'Ik ben geboren in Aleppo, in Syrië,' zegt ze. Ze groeide op in een bijzonder spanningsveld. Haar ouders zijn Koerdisch, maar de stad waarin ze opgroeide was Arabisch. 'Ik ben eigenlijk opgegroeid in twee culturen,' legt ze uit. 'De Koerdische cultuur van mijn familie en de Arabische cultuur van mijn omgeving en mijn studie.'

Dat dubbele gevoel kende ze al jong. 'Soms leek het alsof ik nergens helemaal bij hoorde,' vertelt ze. Toch kijkt ze met warmte terug op haar jeugd. 'Ik hou van mijn stad, van mijn kindertijd en van mijn studententijd.' Ze studeerde aan de kunstacademie in Aleppo. Kunst was al vroeg haar passie. 'Als kind tekende ik altijd,' zegt ze glimlachend. Haar ouders waren minder enthousiast. Zij zagen liever dat ze arts of ingenieur werd. Maar ze hield voet bij stuk en koos voor schilderen en tekenen. Haar afstudeerproject ging over het individuele en collectieve geheugen van mensen, een thema dat nauw verbonden was met haar eigen zoektocht naar identiteit. Maar nog voordat ze haar plannen kon uitvoeren, brak de oorlog uit. 'Ik was 23 jaar en net klaar met mijn studie toen alles veranderde,' vertelt ze. 'Vijf maanden later moest ik

vluchten.' Wat volgde was een lange en gevaarlijke reis. Via Turkije en Libië kwam ze uiteindelijk op een boot richting Europa terecht. Ze had weinig bij zich: wat kleding, wat geld en één bijzonder voorwerp. 'Ik droeg een schilderij bij me,' vertelt ze. 'Opgerold en om mijn buik gebonden.' Dat kunstwerk, vol herinneringen, reisde met haar mee de zee over.

Na een periode van reizen door Europa kwam ze uiteindelijk in Nederland terecht. In Ter Apel werd ze geregistreerd en daarna verhuisde ze naar een asielzoekerscentrum in Brabant. Niet lang daarna kreeg ze een woning in Zutphen. Vanuit haar woonkamer keek ze uit op de ijsbaan. De eerste jaren stonden in het teken van taal en integratie. Ze ging naar school om Nederlands te leren en deed vrijwilligerswerk bij het museum en de bibliotheek. 'Aan de balie sprak ik veel met bezoekers. Zij namen de tijd om mij te helpen met woorden en zinnen. Dat was heel waardevol.'

Maar haar leven kende ook een zware periode. In 2017 verloor ze haar partner, met wie ze samen naar Nederland was gevlucht. Dat was een enorme klap. Ze zocht hulp bij een psycholoog en volgde een langdurig traject om het verlies te verwerken. 'Ik heb geleerd dat trauma niet iets is dat verdwijnt, maar iets waar je mee leert leven.'

Ondertussen bleef ze zoeken naar haar plek in Nederland. Ze werkte een tijd in de bouw, waar ze daken hielp isoleren. Fysiek zwaar werk, maar ook goed voor haar hoofd. 'Gewoon doen, met je handen werken.'

Toch bleef de kunst trekken. Uiteindelijk vond ze werk in het sociaal domein, in een wijkcentrum waar ze begon als teamleider. Daar ontdekte ze hoe belangrijk creativiteit kan zijn in het verbinden van mensen. 'Ik zag dat kunst een manier kan zijn om elkaar te begrijpen, ook als je de taal nog niet goed spreekt.'

Tegenwoordig combineert ze haar werk met een masteropleiding in kunsteducatie. Wanneer ze daarover vertelt, begint ze te stralen. 'Ik ben heel blij met deze studie. Ik kan daar mezelf uiten en ontdekken wat kunst kan betekenen voor anderen.'

De vrouw die ooit met één schilderij om haar buik gebonden de zee overstak, werkt vandaag midden in de wijk aan verbinding tussen mensen. Met kunst als taal, en met haar eigen verhaal als kompas; Nouran Breem!